

ZASADY OCENIANIA Z MUZYKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ

KL. IV-VII

Nauczyciel dokonując oceny osiągnięć uczniów bierze pod uwagę:

- wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć,
- indywidualne predyspozycje ucznia,
- uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej (umiejętność śpiewania, gra na instrumentach, działania twórcze, słuchanie muzyki),
- wiadomości z teorii muzyki (historia muzyki, zasady muzyki) sprawdzane za pomocą wypowiedzi ustnych, kartkówek i sprawdzianów pisemnych,
- zaangażowanie w ćwiczenia twórcze,
- estetykę zeszytu przedmiotowego,
- prace domowe,
- szacunek do pracy koleżanek i kolegów,
- aktywność na lekcjach oraz udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych.

Nauczyciel ocenia wg następującego podziału:

1. Przygotowanie do zajęć

Przygotowanie wszystkich materiałów do realizacji tematu. Sprawdzanie kilka razy w semestrze w przypadkowo wybranych terminach.

W każdym semestrze uczeń może zgłosić jedno nieprzygotowanie.

2. Wiadomości:

- poznanie oraz prawidłowe stosowanie podstawowych pojęć z dziedziny muzyki,
- poznanie zasad pisma nutowego
- poznanie wiadomości o podstawowych elementach i formach muzyki oraz tańca,
- rozpoznawanie brzmienia instrumentów muzycznych,
- poznanie kultury i obyczajów różnych regionów ze szczególnym uwzględnieniem własnego,
- znajomość różnego typu piosenek, pieśni patriotycznych, historycznych, religijnych obrzędowych,
- znajomość wybitnych dzieł muzycznych, twórczości kompozytorów, epok.

Zakres wiadomości ocenianych w klasie IV:

1. Zapis nutowy: pięciolinia, klucz wiolinowy, wartości rytmiczne nut i pauz, metrum na 2_4 , 3_4 , 4_4 , 3_8 , 6_8 , takt, akcent, gama C – dur, solmizacja i nazwy literowe dźwięków.
2. Znaki chromatyczne – przygodne i przykluczowe, (bemol, krzyżyk, kasownik), zapis i gra na instrumencie.
3. Kontrasty muzyczne: cicho – głośno, wolno – szybko, nisko – wysoko, krótko – długo.
4. Budowa formalna utworów: (muzyczne pytania i odpowiedzi AB, ABA.
5. Jednogłosowość i wielogłosowość, linia melodyczna i akompaniament.
6. Gama i trójdźwięk (dur i mol): zasady budowy, do jednego znaku chromatycznego.
7. Polskie tańce narodowe: polonez, krakowiak, kujawiak, mazur, oberek,(charakterystyczne cechy, regiony Polski).
8. Polska muzyka ludowa i artystyczne opracowania muzyki ludowej, sylwetka Oskara Kolberga.
9. Instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne, instrumenty strunowe (geneza powstania, źródło dźwięku).
10. Sylwetki kompozytorów: F. Chopin, S. Moniuszko, H. Wieniawski, L. van Beethoven, O. Kolberg.

Zakres wiadomości ocenianych w klasie VII:

1. Rodzaje muzyki (tzw. klasyczna, ludowa, popularna), oraz jej funkcji (rytualno – obrzędowa, sygnalizacyjna, rozrywkowa).
2. Elementy muzyki: rytm, melodia, tempo, dynamika, artykulacja, harmonia, barwa.
3. Wielogłosowość (ćwiczenia w kanonie np.: gamy, współbrzące interwały i trójdźwięki do dwóch znaków chromatycznych).
4. Tańce dawne i współczesne: opanowanie kroków pawany, samby, czaczy, rock and rolla.
5. Rytm polskich tańców narodowych w artystycznych opracowaniach.
6. Duże formy sceniczne:: opera, balet, twórcy.
7. Wariacje: opracowywanie wariantów tematu.
8. Muzyka ilustracyjna i programowa: orkiestra symfoniczna, dyrygent, partytura, batuta, strojenie instrumentów.
9. Instrumenty dęte drewniane i dęte blaszane: budowa, brzmienie, zasady działania, zastosowanie.
10. Sylwetki wybitnych muzyków – wykonawców (kompozytorzy, wokaliści, instrumentalisci, dyrygenci).

Wiedza rzeczowa jest oceniana poprzez – odpowiedzi ustne, ćwiczenia, kartkówki, sprawdziany.

3. Umiejętności praktyczne:

- a) śpiew,
- b) gra na instrumencie,
- c) analiza utworów muzycznych,
- d) zadania twórcze,
- e) aktywność na lekcji,
- f) samodzielne prace w zeszycie przedmiotowym.

Przy wystawianiu oceny za śpiew bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową intonację,
- b) poprawność rytmiczną,
- c) dykcję,
- d) artykulację,
- e) zastosowaną dynamikę,
- f) właściwe tempo utworu,
- g) prawidłowy oddech,
- h) interpretację wokalną,
- i) ogólny wyraz artystyczny.

Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie bierze się pod uwagę:

- a) poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),
- b) właściwe tempo gry,
- c) prawidłową artykulację,
- d) prawidłowe frazowanie,
- e) ogólny wyraz artystyczny,
- f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas gry.

Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych bierze się pod uwagę:

- a) zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- b) rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- c) rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- d) rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń,
- e) podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach.

Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko uczniów chętnych) bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową rytmizację tekstów,
- b) zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- c) umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych,
- d) umiejętność umuzycznienia tekstów,
- e) tworzenia akompaniamentów.

3. Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Uczeń oceniany jest za zaangażowanie i zainteresowanie przedmiotem.

Składają się na nią przede wszystkim:

- wysiłek wkładany w wykonywanie ćwiczeń praktycznych,
- odpowiednie wykorzystanie swoich możliwości i uzdolnień,
- pracowitość i chęć doskonalenia swoich umiejętności,
- aktywność na lekcji,
- umiejętność pracy w zespole,
- kulturę osobistą i bezpieczeństwo podczas gry na instrumentach,
- udział w zajęciach pozalekcyjnych

Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaze się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, wówczas otrzyma ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym chórze lub zespole muzycznym i udział w jego występach, uczeń ma podwyższoną ocenę z muzyki o jeden stopień.

4. Ocena za zeszyt przedmiotowy.

Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy bierzemy pod uwagę:

- estetykę ogólną,
- systematyczność,
- prace domowe odrabiane przez ucznia samodzielnie.

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom w klasie IV.

Ocena celująca.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżnić się przynajmniej jedną z wymienionych aktywności:

- aktywnie uczestniczy w życiu muzycznym szkoły lub poza szkołą (np. w różnych zespołach placówek wychowania pozaszkolnego),
- brać udział w konkursach, festiwalach, przeglądach muzycznych na szczeblach gminnym, powiatowym, wojewódzkim.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- bardzo dobrze śpiewa pod względem intonacyjnym i rytmicznym,
- potrafi zaśpiewać z pamięci kilka piosenek (w tym hymn państwowy) z podręcznika do kl. IV,
- potrafi samodzielnie rytmizować teksty piosenek,
- gra na instrumencie całe melodie pod względem melodycznym i rytmicznym,
- zna podstawowe pojęcia muzyczne z programu klasy czwartej,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna nazwiska oraz twórczość wybitnych polskich kompozytorów poznanych w kl. IV,
- potrafi rozpoznać i określić charakterystyczne cechy utworów muzycznych oraz tańców narodowych poznanych w klasie IV,
- zna grupy instrumentów muzycznych poznanych w klasie IV,
- na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia drobne błędy (głównie rytmiczne),
- potrafi zaśpiewać z pamięci kilka piosenek (w tym hymn państwowy) z podręcznika do kl. IV,
- samodzielnie rytmizuje teksty piosenek,
- w grze na instrumencie popełnia drobne błędy rytmiczne,
- zna podstawowe pojęcia i terminy muzyczne z programu klasy czwartej,
- zna nazwiska wybitnych polskich kompozytorów poznanych w kl. IV,
- określa charakterystyczne cechy słuchanego utworu, wymienia grupy instrumentów,
- potrafi rozpoznać podczas słuchania tańce narodowe i określić ich cechy,
- na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia dużo błędów (głównie intonacyjnych),
- potrafi zaśpiewać hymn państwowy z pomocą tekstu w podręczniku,
- potrafi zaśpiewać 2 dowolnie wybrane piosenki z podręcznika do kl. IV,
- z pomocą nauczyciela rytmizuje teksty piosenek,
- zna tylko niektóre podstawowe pojęcia i terminy muzyczne z programu klasy czwartej,
- próbuje dobrać do piosenki najprostszy akompaniament perkusyjny,
- wymienia nazwy polskich tańców narodowych,
- zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy prowadzi niestarannie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zamiast śpiewania – rytmizuje tekst,
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne,
- jest mało aktywny i niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- braki w zeszytach ćwiczeń i zeszytach przedmiotowym są nieuzupełnione.

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych. Mimo usilnych starań nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności w klasie czwartej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszych poleceń wynikających z programu nauczania. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom w klasie VII

Ocena celująca

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który przejawia wyjątkowe zdolności i zainteresowania muzyką, oraz posiada umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżniać się przynajmniej jedną z wymienionych aktywności:

- brać czynny udział w wybranej formie artystycznej w szkole lub poza szkołą,
- brać udział w konkursach, festiwalach i przeglądach, zdobywać nagrody lub wyróżnienia na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim,
- wykazywać zainteresowania literaturą muzyczną wykraczającą poza program nauczania.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- bardzo dobrze śpiewa pod względem intonacyjnym i rytmicznym,
- potrafi zaśpiewać z pamięci kilka piosenek,
- posługuje się zapisem muzycznym przy grze na dzwonek chromatycznych,
- rozpoznaje i określa cechy utworów muzycznych
- zna podstawowe elementy muzyki i potrafi je zastosować,
- rozumie znaczenie terminów i pojęć muzycznych,
- zna nazwiska i twórczość kompozytorów
- na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia drobne błędy (głównie rytmiczne),
- potrafi zaśpiewać z pamięci kilka piosenek,
- popełnia drobne błędy rytmiczne w grze na instrumencie,
- rozpoznaje i określa cechy utworów muzycznych,
- zna podstawowe elementy muzyki i potrafi je zastosować
- rozumie znaczenie większości terminów muzycznych i wie, co one oznaczają,
- zna nazwiska kompozytorów,
- na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia dużo błędów (głównie intonacyjnych),
- potrafi zaśpiewać dwie samodzielnie wybrane piosenki z podręcznika,

- popełnia błędy rytmiczne i melodyczne w grze na instrumencie,
- zna niektóre elementy muzyki i terminy muzyczne, ale nie potrafi ich zastosować,
- z pomocą nauczyciela określa charakterystyczne cechy słuchanych utworów,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia niektóre terminy muzyczne,
- próbuje powtarzać najprostsze ćwiczenia rytmiczne,
- jest mało aktywny i nie wykazuje chęci do pracy,
- zdobyta wiedza jest fragmentaryczna,

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych. Mimo usilnych starań nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszych poleceń.